

JÄÄKIEKKO: Jokereiden halliahdinko syvenee – Espoossa ja Vantaallakin alkaa olla täyttä

PÄIVÄN TIMANTTI: Ruokakaupan hyllyt ammottavat tyhjiyttään – Kauppias Satu Nurola on ahdingossa mutta aikoo taistella

MAINOS: Kokeile HS Miniä maksutta 17.3. asti. Voit peruuttaa tilauksen koska tahansa.

Kotimaa | Vartiointi

Vartijoiden voimankäyttöopetuksesta vastaava ylikonstaapeli: Äkkikuoleman riskin suuruus vatsallaan makuuttamisessa oli yllätys

Poliisiammattikorkeakoulussa odotetaan sisäministeriön työryhmän selvitystä, jonka perusteella koulutuksen sisältö saattaa muuttua. Polamkista valmistuvat sekä poliisin että vartijoiden kouluttajat.

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!

VARTIJOIDEN voimankäyttökouluttajia opettavassa Poliisiammattikorkeakoulussa Tampereella ei ole oltu tietoisia siitä, että ihmisen vatsallaan makuuttamisessa voisi olla niin suuri äkkikuoleman riski kuin viime päivinä on kerrottu.

Poliisiammattikorkeakoulu (Polamk) kouluttaa kaikki yksityisen turvallisuusalan voimankäyttökouluttajat. Vatsallaan makuuttamista opetetaan yhtenä voimankäytön tekniikoista.

Oikeuspsykiatri **Kari Ojala** herätti keskustelun asiasta tällä viikolla kerrottuaan [Lääkärilehdessä](#), että Niuvanniemen sairaalassa on luovuttu päinmakuulle rajoittamisesta jo vuonna 2012, koska siihen liittyy äkkikuoleman riski sydämen rytmihäiriön tai sydänpysähdyksen seurauksena.

Ylikonstaapeli **Jani Niemi** sanoo STT:lle, ettei hän ollut tietoinen äkkikuoleman riskin kasvamisesta tällaisessa tilanteessa ja että asia oli hänelle yllätys. Niemi vastaa yksityisen turva-alan kouluttajien voimankäyttökoulutuksen järjestämisestä Polamkissa.

”Kyllä tämä siinä mielessä oli yllätys, että en itse ollut kuullut jonkun voivan noin vahvasti sanoa [asiasta]. Tietysti kun lääkäri on oman alansa ammattilainen, hän pystyy siitä lausumaan, että verenkierron kautta sydämen pumppausvoima saattaa siinä häiriintyä tai heikentyä. En itse ole ollut tietoinen siitä, että äkkikuoleman riski niin sanotusti kasvaa tuollaisessa tilanteessa”, Niemi sanoi torstaina.

NIEMEN mukaan koulutuksessa kuitenkin korostetaan, että voimaa käytävällä henkilöllä, kuten poliisilla tai vartijalla, on vastuu tarkkailla jatkuvasti voimankäytön kohteena olevan ihmisen tilaa.

”Tällaista niin sanottua äkkikuolemariskiä ei meillä ole korostettu, mutta kaikki mahdolliset terveydelliset riskit, mitkä liittyvät henkilön maahan vientiin sekä maassa hallintaan, on otettu huomioon. Kaikissa tekniikoissa voimankäytön käyttäjä vastaa voimankäytöstä ja hänen tulee arvioida jatkuvasti valitun voimakeinon vaikutuksia ja sen mahdollisia seurauksia. Seuraaminen on olennainen osa voimankäyttöä”, Niemi sanoo.

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!

nainen ei kuollut tukehtumalla. Poliisi epäilee neljää turvallisuusalan työntekijää kuolemantuottamuksesta.

Lue lisää: [Näin Ison Omenan tapahtumat etenivät: Nainen ei ollut väkivaltainen](#)

Nykyisin Polamkissa opetettavat fyysisen voimankäytön tekniikat ovat olleet käytössä vuodesta 2017, kun [laki](#) yksityistä turvallisuuspalveluista muuttui.

Ylikonstaapeli Niemen mukaan tekniikoista on kentältä tullut vartijoilta ja poliiseilta ”varsin hyvää palautetta”.

”Tällaisia tapauksia ei ole aikaisemmin ollut. Mikä on johtanut tähän ainutkertaiseen valitettavaan tapaukseen, selviää sitten myöhemmin”, Niemi sanoo.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!

Yksityisen turvallisuusalan voimankäyttökäytännöt ovat hyvin samanlaisia poliisilla ja vartijoilla. Eroavaisuudet liittyvät Niemen mukaan toimintaympäristöön. Syy samankaltaisuuteen on valmistautuminen mahdolliseen suurempaan turvallisuustilanteeseen, jossa viranomaiset ja yksityistoimijat joutuisivat tekemään yhteistyötä.

”Kun fyysisen voimankäytön tekniikat ovat hyvin samansisältöisiä, tiedetään, mitä ollaan tekemässä, jos henkilön toisessa käsipuolella on poliisi ja toisessa vartija tai järjestyksenvalvoja”, Niemi kertoo.

”Voimankäyttöön liittyy aina riskejä. Mikään valittu voimakeino ei ole riskitön. Aina voi sattua jotain, kun voimaa käytetään”, hän muistuttaa.

PITKÄAIKAINEN voimankäytönkouluttaja kertoo STT:lle, että Polamkissa kouluttajat ovat olleet ”hyvin eritasoisia”. Kouluttaja kertoo asiasta nimettömänä, koska hänen työnantajansa on äskettäin kieltänyt kouluttajia puhumasta medialle.

Kouluttaja on 2000-luvulla valmistumisestaan lähtien käynyt säännöllisesti kertauskursseilla Tampereella. Hänen mukaansa Polamkissa käy voimankäytön kouluttajakoulutusta antamassa keikkakouluttajia eri poliisilaitoksilta ja osa heistä noudattaa toisinaan omaa linjaansa voimankäyttöön liittyen.

Kouluttajan mielestä alan koulutuksessa on siksi ”paljonkin” uudistettavaa.

Myös toinen STT:n tavoittama kouluttaja sanoi yksityisen työnantajansa rajoittaneen kouluttajien puhumista median kanssa.

Nyt Polamkissa odotetaan valmistuvaksi sisäministeriön työryhmän selvitystä, joka määrittää, muutetaanko koulutuksen sisältöä jatkossa fyysisen voimankäytön osalta.

”On hyvä, että sisäministeriö on perustanut työryhmän tarkastelemaan tilannetta. Aika näyttää, täytyykö meidän uudistaa koulusta. Jos niin käy, niin alamme noudattamaan linjausta”, Niemi sanoo.

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!

Lue lisää: Sisäministeri Mikkonen: Koko turvallisuusalasta tehdään kattava selvitys

Pitkäaikainen turvallisuusalan kouluttaja **Jari Stolt** kertoo STT:lle, että hänen oppilaitoksessaan Luksiassa Lohjalla on vatsallaan makuuttamisen riskit otettu huomioon jo pidemmän aikaa.

Koulutettaville ohjeistetaan, että henkilö on käännettävä kylkiasentoon heti kun hän on rauhoittunut.

”Se on otettu meillä Luksiassa [käyttöön] noin vuosi sitten, heti kun asiasta tuli ulkomaisia tutkimuksia. Tuli silloin keskustelua siitä, että heti kun kiinni otettu on rauhoitettu, hänet käännetään kylkiasentoon. Hetkellisesti henkilö voidaan kyllä laskea vatsalleen”, Stolt sanoo.

”Noin vuosi sitten tuli vastaan amerikkalaisten kuolinsyytutkijoiden tutkimus siitä, että kiinni otetun henkilön pitämiseen vatsallaan sisältyy korostunut riski kuolemasta. Me totesimme, että jos on edes pienikin riski siitä, on parempi välttää se”, hän sanoo.

Yhdysvalloissa vatsallaan makuuttamisen riskeihin paneuduttiin sen jälkeen, kun musta **George Floyd** kuoli poliisien käsissä toukokuussa 2020. Tapahtunut nostatti suuria mielenosoituksia ympäri maata. Kuolinsyytutkimus vahvisti Floydin tukehtuneen, kun poliisi painoi polvellaan maassa käsirautoissa olleen Floydin kaulaa lähes kymmenen minuuttia.

Stolt katsoo, että päinmakuu ei sinällään ole vaarallista, mutta stressitilanteessa ihmisen pitäisi hänestä saada hengitettyä vapaammin. Myös jonkin lääkeaineen käyttö voi kasvattaa tilanteeseen liittyviä riskejä. Näin käy etenkin silloin, jos ihmistä pidetään kovaa alustaa vasten vatsallaan ja selän päälle laitetaan painoa tai jos ihmisellä on paljon sisäelimiä painavaa vatsarasvaa.

AIEMMISTA muutoksista huolimatta Iso Omenan kuolemantapaus sekä muu keskustelu vartijoiden voimatoimista ovat vaikuttaneet Stoltin opetussuunnitelmaan tällä viikolla.

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!

paineessa laskimoiden toiminta ja hengitystoiminnot voivat heiketä”, hän kertoo.

”Oikeuslääketiede viime kädessä näkee, onko kiinnioton yhteydessä tullut painetta sellaiseen kohtaan, mihin ei olisi pitänyt. Sitähän ei videoissa ja kuvissa näy”, hän sanoo.

Stolt sanoo painottavansa koulutuksessa, että aluksi pitää panostaa keskustelemiseen ongelmia aiheuttavan ihmisen kanssa ennen voimakeinoihin tarttumista. Seuraavaksi henkilö tulee yrittää saattaa ulos pitämällä hänestä kiinni. Jos henkilö vastustelee sitä, niin hänet voidaan siirtää fyysisesti ulos myös pystyasennossa.

Kiinniotto tapahtuu vasta, jos on selvää, että ulos saattaminen vaarantaa ihmisen tai saattajien turvallisuuden, Stolt sanoo.

”Pohdimme koulutettavien kanssa, olisiko [Isossa Omenassa] ollut mahdollisuus toimia toisin. Jälkikäteen on aina helppo arvioida vartijoiden päätöksiä”, joita he tekevät kentällä sekunnin murto-osissa.

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!

Aiheeseen liittyvää

Tutkimukset | Vatsalleen painaminen voi aiheuttaa äkkikuoleman – Tällainen on metabolinen asidoosi

Kotimaa 11.1. 19:42

Kuolemantapaukset | Oikeusoppinut: Ihmisen maahan vieminen on äärimmäinen keino

Kaupunki 13.1. 15:05

Vartiointi | Vartijoiden voimakeinoista määrätään laissa – Tällaisissa tilanteissa ihmisen saa painaa maahan

Kotimaa 12.1. 15:46

Rikosepäilyt | Asiantuntija: Vartijat käyttivät voimaa tarpeettoman kauan Isossa Omenassa

Kaupunki 12.1. 12:16

Iso Omena | Silminnäkijät: Näin naisen kuolemaan johtanut tilanne eteni Isossa Omenassa

Kaupunki 12.1. 9:38

Seuraa ja lue artikkeliin liittyviä aiheita

Poliisi +

Osaston uusimmat

Lue maksutta 30.1. asti

HS Digillä saat kaikki Hesarin digisisällöt käyttöösi. Tutustu kaksi viikkoa maksutta!